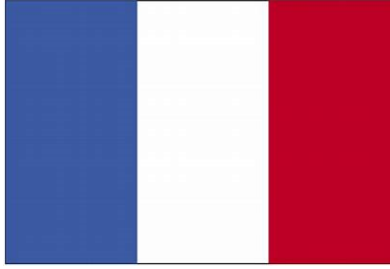

FRANSA PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1.	DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	2
2.	PAZARIN ÖZELLİKLERİ	14
3.	ÖNEMLİ SEKTÖRLER	18
4.	PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	20
5.	ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	24

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Fransa Avrupa Birliği'nin kurucu üyesidir. Buna bağlı olarak Avrupa Birliği'nin diğer tüm ortak politikalarıyla beraber ortak ticaret politikasını da üstlenmiş ve AB'nin ortak gümrük tarifelerini uygulamaya koymuştur. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden yapılan ithalat gümrük vergisinden muaftır. AB üyesi olmayan ülkelerden ithal edilen ürünler için Avrupa Birliği'nin ortak gümrük tarifeleri uygulanmaktadır. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden yapılan ithalatta izin ve miktar sınırlaması yoktur.

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ülkeler üçüncü ülkelerden ithalatta ortak kurallar uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ülkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda:

AB üyesi ülkelere ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir.

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan dumping, sübvansiyon ve koruma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir.

<https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkelere (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetişimin sağlanmasını teşvik etmek üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelere gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms-EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/>

Konu ile ilgili AB hukuku kısıtlamaları, ilgili AB düzenlemelerinde ve elektronik gümrük tarifesinde bulunabilir. Malların serbest dolaşımına ve küresel ticarete rağmen, belli mallar ithalat ve ihracatta kısıtlamalara tabidir. Hem ulusal hem de Avrupa hukukundan kaynaklanan bu özel kurallar ithalat ve ihracatta yasak ve kısıtlamalara neden olmaktadır. Bu yasak ve kısıtlamalar temelde aşağıda sıralanan alanlardaki hakların korunması için gerçekleştirilmektedir: - Kamu düzeninin korunması, - Çevrenin korunması, - İnsan sağlığının korunması, - Hayvanların korunması, - Bitkilerin korunması, - Sınai mülkiyet haklarının korunması, - Kültürel mirasın korunması. Bununla birlikte belirli mallara bazı ülkeler için kısıtlamalar uygulanmaktadır. Dış Ticaret Mevzuatı ile ilgili Fransa ve AB düzeyindeki ayrıntılı bilgilere aşağıdaki internet sayfaları üzerinden ulaşılabilir: - Trade - European Commission - Import And Export Rules (<https://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/>)

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerle mal ticareti (ithalat veya ihracat) yaptığınızda, bir gümrük beyannamesi oluşturmanız gerekir. Formun biçimi, içeriği ve uygulama hükümler Avrupa Birliği Gümrük Kanunu (Code des Douanes de l'Union (CDU) i tarafından belirlenir.

Üç kavram temeldir: Ürünün cinsi (gümrük isimlendirmesinde ürünün sınıflandırılması), menşei (veya varış yeri) ve malın değeri.

İthalat Rejimi

Üçüncü ülkelerden (AB üyesi olmayan ülkelerden) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Bu genel kurala istisna olan durumlar da bulunmaktadır. Gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı, ek belgeler veya izinler gerektirebilmektedir.

1) Gözetim Rejimi: Malların ithalatı AB Topluluğu Gözetim Belgesinin (Community Surveillance Document) düzenlenmesini gerektirmektedir. (Düzenleme Örneği; 28 Nisan 2016 tarih ve 2016/670 sayılı Komisyon Uygulama Yönetmeliği: Belirli üçüncü ülkeler menşeli bazı demir ve çelik ürünlerinin ithalatının önceden izlenmesini öngörmektedir.)

2) Sertifika Rejimi: Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel dış ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir. İthalat sertifikası gerektiren ürün örneği: 04.04.20 GTIP'li rendelenmiş veya toz haline getirilmiş her türlü peynir.

3) Yetkilendirme rejimi: Topluluk kısıtlamalarına maruz kalan malların ithalatı, ithalat yetkisi gerektirmektedir. Örnek: Savunma sektörü malzemeleri, diğer malzemeler ve çift kullanımlı mallar ile teknolojileri.

- Vahşi hayvan türleri ve bitkilerin uluslararası ticaretinin kontrolü (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora"-CITES)
- Ticari Kalite Kontrolü (PRE/3026/2003 sayılı düzenlemenin ekinde yer alan ürünlerin gümrükten geçebilmeleri için ticari kalite sertifikası sunması gereklidir.)(Örnek ürünler: soğan, sarımsak, taze incir, narenciye meyveler, zeytinyağı, vb.)

- Sanayi Güvenlik Kontrolü (Bazı ürünler güvenliklerini doğrulamak amacıyla ek kontrollere maruzdur. Bu ürünler için bir kontrol belgesi verilmesi gereklidir.) (Örnek ürünler: odun parçaları tahtaları, halılar ve diğer tekstil yer kaplamaları, bebek giysileri ve insan olmayan yaratıkları ve hayvanları temsil eden içi doldurulmuş oyuncaklar, vb.)

Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanı için:

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?callbackuri=CBU-36&Lang=en)

İhracat Rejimi

İthalatta olduğu gibi üçüncü ülkelere (AB üyesi olmayan ülkeler) mal ihracatı serbest ticaret rejimi çerçevesinde yapılmaktadır.:

1) Gözetim Rejimi: Bu rejim, hem Avrupa mevzuatında ve hem de ulusal mevzuatta yer almaktadır. Öte yandan şu anda bu rejime maruz kalan herhangi bir ürün bulunmamaktadır.

2) Sertifika Rejimi: AGREX isimli ihracat sertifikası bazı tarım ürünlerinin ihracatında istenebilmektedir. Bu sertifikayla ticari operasyonların istatistik kontrolü ve ihracat idelerinin idaresinin yapılması amaçlanmaktadır.

3) Yetkilendirme rejimi: Savunma malzemeleri, diğer malzemeler ve çift kullanımlı mallar ve teknolojileri ürünlerinin ihracatı ile yaptırımlara veya kısıtlayıcı önlemlere maruz kalan ülkelere yapılan ürünlerin ihracatını yetkilendirir.

İthalat Rejimi

Firmaların İhracat öncesi yapması gereken işlemler

Merkezi Avrupa Birliği dışında bulunan bir şirketin, yasal varlığını onaylayan bir ticaret sicilinin gösteren tasdikli belge sağlanmalıdır.

Şirketinizin AB üyesi hedef ülkedeki gümrük idaresi nezdinde kaydının oluşturularak (EORI numarası) alınması: EORI numarası Avrupa Birliği dışında ithalat veya ihracat işlemleri için gereklidir ve tüm topluluk üyesi ülkelerde geçerli firmaya özgü firmaya tanımlayıcı niteliktedir. Fransa'da veya başka bir Üye Devlette gümrük işlemlerini gerçekleştiren şirketlerin aşağıdaki durumlarda tescil edilmiş EORI numarasına sahip olması gerekmektedir.

Şirket, Avrupa Birliği dışındaki bir ülkede yerleşikse, Fransa'da kurulmuş ise ve Avrupa Birliği'nin başka bir Üye Devletinde kayıtlı değilse EORI numarası alması gerekmektedir. Fransa'da veya başka bir Üye Devlette gümrük işlemleri gerçekleştiren şirketler, aşağıdaki durumlarda EORI numaralarını tescil ettirmeleri gerekmektedir: Fransa'da kurulmuş, Avrupa Birliği'nin başka bir Üye Devletinde kayıtlı olmayan ve Avrupa Birliği dışındaki bir ülkede yerleşik şirketler. Diğer yandan: başka bir Üye Devlette merkezi bulunan teşebbüsler, aynı Üye Devlette kayıtlı olmalıdır. Öte yandan gümrük mevzuatı ile ilgili faaliyette bulunmayan kişilerin EORI numarasına sahip olmaları gerekmemektedir.

Eylül 2020'den bu yana, EORI numarası başvuru sahibi ve temsilcisi için zorunludur. Bir hak sahibi adına müdahale talebinde bulunma yetkiniz vardır. Bu düzenleme ve değişiklik hem başvuran hem de temsilci hakkı her iki taraf için de bulunmaktadır. Bu nedenle hem firmanın hem de temsilcisinin kendi EORI numarası olmalıdır. Fransa dışında ikamet ediyorsanız EORI talebini gümrük idaresinin veb sitesi üzerinden sizin adınıza temsilciniz de gerçekleştirebilmektedir. Verilen EORI numarası, verildikten 24 saat sonra aktif hale gelmektedir.

Şirketler, SOPRANO platformu, EORI bölümü aracılığıyla dijital olarak bir EORI numarası talep edebilir. SOPRANO, gümrüklerin profesyonellere sunduğu tüm gümrük ve mali yetki taleplerini yöneten çevrimiçi hizmettir. <https://www.douane.gouv.fr/service-en-ligne/demande-dautorisation-douaniere-et-fiscale-soprano>

SOPRANO sitesine ulaşmakta zorluk yaşandığında aşağıda bağlantı adresi verilen formdan da yararlanılması mümkündür. https://www.formulaires.service-public.fr/gf/cerfa_13930.do

İsten Belge: Merkezi Avrupa Birliği dışında bulunan bir şirketin, yasal varlığını onaylayan bir ticaret sicilinin bulunması gerekmektedir.

Üçüncü ülkelerden (AB üyesi olmayan ülkelerden) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Ancak gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı için ek belge veya izin gerektirebilmektedir. Belirli kategorilerdeki gemiler, tekneler ve diğer gemiler için ve sondaj veya üretim platformları için ürünler, Sivil hava taşıtları ve sivil hava taşıtlarında kullanılacak mallar, eczacılık ürünleri, Kaplar ve paketleme malzemeleri bu kapsamdaki ürünlerdir.

1) Gözetim Belgesi: Gözetime tabi malların ithalatında AB Topluluğu Gözetim Belgesinin (Community Surveillance Document) düzenlenmesini gerektirmektedir. (Örneğin 28 Nisan 2016 tarih ve 2016/670 sayılı Komisyon Uygulama Yönetmeliği: Belirli üçüncü ülkeler menşeli bazı demir ve çelik ürünlerinin ithalatının önceden izlenmesini öngörmektedir.)

2) Sertifikalandırma: Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel dış ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir.

3) Yetkilendirme belgesi: Topluluk kısıtlamalarına maruz kalan malların ithalatı, ithalat yetkisi gerektirmektedir. Örnek: Savunma sektörü malzemeleri, diğer malzemeler ve çift kullanımlı mallar ile teknolojileri.

- Vahşi hayvan türleri ve bitkilerin uluslararası ticaretinin kontrolü (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora"-CITES)
- Ticari Kalite Kontrolü (PRE/3026/2003 sayılı düzenlemenin ekinde yer alan ürünlerin gümrükten geçebilmeleri için ticari kalite sertifikası sunması gereklidir.)(Örnek ürünler: soğan, sarımsak, taze incir, narenciye meyveler, zeytinyağı, vb.)
- Sanayi Güvenlik Kontrolü (Bazı ürünler güvenliklerini doğrulamak amacıyla ek kontrollere maruzdur. Bu ürünler için bir kontrol belgesi verilmesi gereklidir.) (Örnek

ürünler: odun parçaları tahtaları, halılar ve diğer tekstil yer kaplamaları, bebek giysileri ve insan olmayan yaratıkları ve hayvanları temsil eden içi doldurulmuş oyuncaklar, vb.)

- Özel Düzenlemelere ve Ambargoya Tabi Ürünler: Belirli mallara yönelik özel düzenlemelerin amacı, ülkeyi, tüketicileri/vatandaşını ve çevreyi korumaktır. Kısıtlamaya veya güvenlik önlemlerine tabi ürünler, güvenlik belgesi düzenleyen yetkili bakanlıklar tarafından kontrol edilir. Bu belge, mallarınızın yasal olarak ithal veya ihrac edilebileceğini onaylar. Kamu düzeni belgesi (DOP -Le document d'ordre public), malların ithalatı ve ihracatı için yasal gerekliliklerin karşılandığını doğrulayan kendi alanında yetkili makam tarafından düzenlenir. Gümrük, bu belgenin gümrük beyannamesi unsurlarına uygun olmasını sağlar Özel düzenleme ve kısıtlamaya ve ambargoya tabi ürünlerin hangilerinin olduğu ithalat veya ihracat yapılacak ülkeye göre değişebileceği gibi (Örneğin belirlenmiş ülkeden kiraz ithalatının yasaklanması) belirli bir ürün grubuna (AB ülkeleri haricindeki ülkelere yapılacak patlayıcı madde ithalatı gibi) yönelik olarak da uygulanabilmektedir. Belirli kategorilerdeki gemiler, tekneler ve diğer gemiler için ve sondaj veya üretim platformları için ürünler, sivil hava taşıtları ve sivil hava taşıtlarında kullanılacak mallar, eczacılık ürünleri bu kapsamda yer almaktadır. <https://www.douane.gouv.fr/service-en-ligne/mouvements-de-produits-soumis-accise-emcs-gamma>

Bir ürünün ithalatının yasak olup olmadığını kontrol etmek için Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanında özel bir aramanın yapılması tavsiye edilmektedir. Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanı için:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?callbackuri=CBU-36&Lang=en

Avrupa birliğine ihracat aşamasında istenen belgeler: CMR irsaliyesi, Ticari fatura, Kambiyo Malları Beyanı (DEB aracılığıyla Intrastat), Çeki listesi.

Gümrük Tarifeleri

Avrupa Birliği (AB) üyesi olması nedeniyle AB dış ticaret mevzuat ve uygulamalarına tabidir. Türkiye ve AB arasında 01/01/1996 tarihinde tesis edilmiş Gümrük Birliği çerçevesinde genel bir kural olarak sanayi malları karşılıklı ticarete gümrük vergisinden muaftır. Bazı tarım ürünlerinde tarife kontenjanları bulunmaktadır. Ürününüzle ilgili geçerli vergi oranlarına aşağıda verilen bağlantıdan ulaşılabilir.

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?callbackuri=CBU-36&Lang=en

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği anlaşmasında yer alan ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir limit kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği Anlaşması 1996 yılından beri yürürlükte olup, bu anlaşmanın temeli 1963'te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970'de imzalanan Ek Protokol'e dayanmaktadır.

- Gümrük Birliği, **sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini** kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest

dolaşıma sokulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan ATR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarına herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin Gümrük Birliği'nin son aşamasının uygulanmasına ilişkin 1/95 sayılı ve 22 Aralık 1995 tarihli kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:21996D0213%2801%29&rid=2>)

-AT-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi'nin 1/2006 sayılı ve 26 Eylül 2006 tarihli AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı kararının uygulamasına ilişkin ayrıntıları düzenleyen karar:

(<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:265:0018:0038:en:PDF>)

- Gümrük Birliği, Amsterdam Anlaşması EK 1'de belirtilen tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması'nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Bu ürünler indirimli fiyatlardan yararlanabildikleri zaman bir menşe ispat belgesi ibraz edilmesi gerekmektedir. (Movement Certificate (dolaşım belgesi)-EUR.1 ve fatura beyanı)

İç Vergiler

Özel tüketim vergileri –Ürünler üretildiklerinde veya satıldıklarında ödenmektedir. AB, ürünlerin her biri için ödenmesi gereken minimum tüketim vergisi miktarını belirler ancak Üye ülkeler başka vergiler de uygulayabilir. AB ülkelerinde uygulanan özel tüketim vergisi ayrıcalıklı rejime tabidir. Alkol ve alkollü içecekler ve tütün mamulleri elektrik ve belirlenmiş enerji kaynakları özel tüketim vergisine tabidir. <https://www.eubusiness.com/topics/finance/excise-duty>

Fransa'da Alkolsüz / alkollü içecekler ve tütün ve mamulleri bu vergiye tabidir.

Sosyal Güvenlik katkısı - Ayrıca alkollü içeceklerden alınır ve oranlar yıllık olarak ürün bazında belirlenir.

KDV- Çoğu mal ve hizmetin satın alınması için geçerli olan bir satış vergisidir ve tüccar tarafından toplanıp Fransa devlet gelir idaresine gönderilmesi gerekmektedir. Fransa'da KDV oranı % 20dir ve dünyadaki en yüksek KDV oranları arasında yer almaktadır. Hükümetin KDV vergi beyannamelerini izleyip doğrulamasını sağlamak için işletmelerin bir Fransız KDV numarası veya başka bir tanımlayıcı için kayıt yapttırmaları gerekebilir. KDV tahsilatı tüccarın sorumluluğundadır ve uygun vergi miktarlarının toplanmaması ve sunulmaması ciddi cezalara neden olabilmektedir.

Diğer vergiler: Kurumlar vergisi % 20, kişiler için gelir vergisi % 45, Sosyal güvenlik oranı % 68, şirketler için Sosyal güvenlik oranı % 45, Çalışanlar için sosyal güvenlik oranı % 23 düzeyindedir. <https://tradingeconomics.com/france/sales-tax-rate>

Fransa'da kurulan ülkemiz menşeiili şirketler, Fransa'daki kazançları üzerinden vergilendirilir

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Avrupa Birliği'nin Ürünlere Dair Teknik Mevzuatı

Bir ürünün Avrupa Birliği (AB) pazarına girebilmesi için regülasyon ve direktiflerden oluşan ve AB'nin Resmi Gazetesi olan EURLEX'de yayımlanan teknik mevzuata uygun olarak üretilmesi ve piyasaya arz koşullarını sağlaması gerekmektedir. AB'nin teknik mevzuatı, temel kuralları belirleyen genel mevzuatın yanı sıra, ürünlere ilişkin teknik kurallarını ortak bir şekilde düzenlediği regülasyonlar ve direktifler (örn: oyuncaklar, makineler, asansörler, tıbbi cihazlar, yapı malzemeleri, kimyasallar vs.) ile ortak bir düzenlemenin bulunmadığı üye ülkelerin kendi düzenlemelerini yaptığı mevzuattan (kırtasiye ürünleri, mobilyalar, saatler vs.) oluşmaktadır.

Ülkemiz, 1996'da yürürlüğe giren Gümrük Birliği gereğince AB'nin ürünlere ilişkin teknik mevzuatını ve sistemini uyumlaştırmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye AB'nin CE işareti, onaylanmış kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimi, AB'nin ortak bir düzenlemesi olmayan alanda karşılıklı tanımaya dair kurallarını ve sektörel mevzuatını ulusal mevzuatına aktarmıştır. Ülkemiz, AB'de yenilenen sektörel mevzuatı da takip etmekte ve iç mevzuatına aktarmaktadır.

Ülkemizde, AB mevzuatı kapsamında atanmış onaylanmış kuruluşların listesi ise güncel olarak AB'nin Yeni Yaklaşım Onaylanmış Kuruluş Bilgi Sistemi'nde (NANDO) yayınlanmaktadır. Sonuç olarak, Türkiye'nin AB ile uyum sağladığı veya düzenlenmemiş alanda yer alan sektörlerle ilişkin olarak Türk ürünlerin test/belgelendirmeye ihtiyaç olmaksızın AB menşeli ürünlerle eşit muameleye tabi tutulması ve malların serbest dolaşımı ilkesi kapsamında ithalat kontrollerine tabi tutulmaması gerekmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'de üretilen ürünler, AB'de üretilmiş ürünlere eşdeğer güvenlik ve kalite düzeyindedir.

AB teknik mevzuatına ilişkin ayrıntılı sorular için abteknik@ticaret.gov.tr adresinden irtibata geçilebilir. Bazı ürünler menşesine bakılmaksızın Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatlarla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan, bütün Birlik ülkeleri için özellikle haklı rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri bulunmaktadır. İSO 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine İSO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmıştır. GLOBALGAP (eski adıyla EUREPGAP) sertifikasının alınması zorunlu olmamakla birlikte ürün satın almada tercih nedenidir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin AB pazarına girebilmesi için AB teknik mevzuatına uyumlu olması gerekmektedir. CE işareti bu kapsamdaki uygulamalardan biridir. Birçok sanayi ürününde CE İşareti (https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en) bulunması zorunludur. Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından üretici sorumludur. Ancak, eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır.

Ürünlerin pazarlanmasına ilişkin akreditasyon ve piyasa gözetimi işlemleri AB'nin 765/2008 sayılı Tüzüğü'ne göre yürütülmektedir. Anılan mevzuat, AB gümrüklerinde kontrolleri, CE uygunluk işaretleri ve akreditasyonunun yanı sıra üye devletlerde piyasa gözetiminin minimum etkilerine yönelik hükümleri düzenlemekte olup üye ülkeler tarafından işbirliği içinde uygulanmaktadır.

AB genelinde gıda ile ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen EC 178/2002 sayılı düzenleme ile Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 yılı içerisinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurulmuş ve gıda güvenliği konusundaki uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Düzenleme genel olarak Genel Gıda Yasası olarak bilinmekte olup, gıdaların izlenebilirliği konusunda da düzenlemeleri içermektedir (Madde 18). Genel Gıda Yasası'nın belirlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

AB genelinde pazara sunulan taze meyve ve sebze ürünlerinin kalite ve etiketlemelerine ilişkin pazarlama standartları AB Ortak Tarım Politikası çerçevesinde çıkartılan EC 2200/96 sayılı kararname ile 28 Ekim 1996 tarihinde belirlenmiştir. Bu yasayla öngörülen standartlara sahip olmayan ürünler pazara sunulmamakta ve pazardan kaldırılmaktadır. AB pazarlama standart düzenlemeleri çerçevesinde kalite standartları belirlenmiş diğer ürünler arasında taze ve soğutulmuş balık (EC 2406/1996), yumurta (EC 1028/2006), zeytinyağı (EC

1019/2002) ile birlikte sert kabuklu meyveler arasında kabuklu fındık (EC 1284/2002) ve kabuklu ceviz bulunmaktadır.

Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklardan kaynaklı teknik zorunluluklar söz konusudur. Diğer taraftan, bütün Birlik ülkeleri için özellikle haklı rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri getirmek gibi yine topluluğun koyduğu teknik zorunluluklar da söz konusudur. İSO 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine İSO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmıştır. GLOBALGAP (eski adıyla EUREPGAP) sertifikasının alınması zorunlu olmamakla birlikte ürün satın almada tercih nedenidir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin AB pazarına girebilmesi için AB teknik mevzuatına uyumlu olması gerekmektedir. **CE işareti** bu kapsamdaki uygulamalardan biridir. Birçok sanayi ürünüde CE İşareti (https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en) bulunması zorunludur. Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından üretici sorumludur. Ancak, eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır.

AB genelinde gıdalarla ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen EC 178/2002 sayılı düzenleme ile Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 yılı içerisinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurulmuş ve gıda güvenliği konusundaki uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Düzenleme genel olarak Genel Gıda Yasası olarak bilinmekte olup, gıdaların izlenebilirliği konusunda da düzenlemeleri içermektedir (Madde 18). Genel Gıda Yasası'nın belirlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

Fransa'da gıda ürünlerinin standart ve belgelendirilmesine ilişkin kurallar AB direktifleri ile tamamen uyumlu halde bulunmaktadır. Bu anlamda herhangi bir AB ülkesinde serbest dolaşıma giren bir gıda ürününün herhangi başka bir teste tabi tutulmadan Fransa'ya ithalatı ve iç pazarda satışı mümkün olmaktadır.

AB genelinde pazara sunulan taze meyve ve sebze ürünlerinin kalite ve etiketlemelerine ilişkin pazarlama standartları AB Ortak Tarım Politikası çerçevesinde çıkartılan EC 2200/96 sayılı kararname ile 28 Ekim 1996 tarihinde belirlenmiştir. Bu yasayla öngörülen standartlara sahip olmayan ürünler pazara sunulmamakta ve pazardan kaldırılmaktadır. AB pazarlama standart düzenlemeleri çerçevesinde kalite standartları belirlenmiş diğer ürünler arasında taze ve soğutulmuş balık (EC 2406/1996) , yumurta (EC 1028/2006), zeytinyağı (EC 1019/2002) ile birlikte sert kabuklu meyveler arasında kabuklu fındık (EC 1284/2002) ve kabuklu ceviz bulunmaktadır.

Association Française de Normalisation (AFNOR, Fransız ulusal standardizasyon kuruluşudur . AFNOR, AFAQ ve NF olmak üzere iki büyük Fransız markasına sahiptir ve CE işareti ile uygunluk değerlendirmesi için çeşitli AB Direktiflerinde listelenmiş bir sertifika yetkilisidir. NF: ulusal sertifika işaretidir.

Standartların Sınıflandırılmasında: NF: ulusal sertifika işaretini , CE: Avrupa Birliği sertifikasyon işaretini simgeler.

Fransa'da Teknik ve Sanayi Standartlarla ilgili kuruluşlar:

Ulusal Standart Kuruluşları:

AFNOR-Fransız standardizasyon Birliği (<https://www.afnor.org/en/>), UTE-Elektrik Teknik Birliği (<http://ute-asso.fr/>)

ETSI-Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü(<https://www.etsi.org/index.php>) .

Uluslararası Standartlar Ağına Entegre Kuruluşlar:

Avrupa düzeyindekiler: CEN (<https://www.cen.eu/Pages/default.aspx>),

Avrupa Standardizasyon Komitesi (<https://www.cen.eu/>) –

CENELEC -Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (<https://www.cenelec.eu/>).

Uluslararası düzeyde: - Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO-
<https://www.iso.org/home.html>),-

Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC- <https://www.iec.ch/>)

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

AFNOR Certification, hizmetler ve ürünler, kişiler ile ilgili yönetmeliklere uygunluk konusunda hizmet veren Fransız değerlendirme ve sertifikasyona yetkili olan Fransız kuruluştur. AFNOR, Fransa Sanayi Bakanlığı'na bağlı olarak Fransa'daki resmi ulusal standardizasyon ve belgelendirme konusunda yetkilidir.

AFNOR Group bünyesindeki kuruluşlarla gıda çevre enerji, akreditasyon, laboratuvar hizmetleri, gıda ticareti gibi konulardaki standart oluşturmakta, belgelendirme hizmeti vermektedir. <https://www.afnor.org/en/about-us/who-we-are/>

Uygunluk Değerlendirme

Standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır. AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir. AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır. (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>)

Nihai ürünün pazara girişini kolaylaştırmayı sağlayan bazı zorunlu olmayan değerlendirme programları bulunmaktadır. Bunlar hakkında bilgi CEN-CENELEC'ten temin edilebilir. CEN (Avrupa Standardizasyon Komitesi) ve CENELEC (Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi)'dir. (<https://www.cencenelec.eu/Pages/default.aspx>)

Gerekli belgeler:

CMR (Convention Merchandise Routier) belgesi: Uluslararası kara yolu taşımacılığında kamyonla yapılan taşımalarda uluslararası CMR Anlaşması gereğince düzenlenen, koşulları standardize ederek taşıyıcının sorumluluklarını belirleyen mal taşıma belgesidir. Türkiye'nin "Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) Konvansiyonuna katılması, 07.12.1993 tarihli ve 3939 sayılı Kanunla uygun bulunmuştur. Konvansiyona 2009 yılı itibariyle Fransa ve Türkiye'nin dahil olduğu 56 ülke taraf olmuştur.

-Ticari fatura,

-Kambiyo Senedi ile (DEB aracılığıyla Intrastat),

-Çeki (Paketleme) listesi.

-Bireysel vergi kimlik numarası: Avrupa Birliği'nde (AB) KDV'den sorumlu herhangi bir işletmenin, vergi servisi tarafından verilmiş bir bireysel vergi kimlik numarası vardır. Firma bu numarayı faturalarına, mal değişim beyanlarına ve KDV iadelerine eklemelidir. Fransa'da yerleşik şirketler için numara; FR kodu, 2 rakamlı veya harfli bir elektronik anahtar ve şirketin (Siren)numarasından oluşur (9 haneli).

Ambalaj ve Etiketleme

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir.

AB belirli ürünlerin standart miktarda ambalajlanması için düzenleme yapmıştır. 80/232/EC sayılı Konsey Direktifi ürün ambalajlarının sahip olması gereken boyutları düzenlemektedir. İlgili direktif için

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31980LD232:EN:HTMLJ>

. Avrupa Birliği'nin Ambalaj, Paketleme, Etiketleme Mevzuatı

AB ve Ambalaj, Paketleme, Etiketleme Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, gıda, ev gereçleri, ayakkabı, tekstil vb. sektörler için zorunlu etiketleme standartları koymaktadır. Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır. Paketleme ve ambalajlamaya ilişkin temel AB mevzuatı şunlardır: •Direktif 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994); paketleme ve paket artıklarına dair genel kurallar, •Direktif 75/106/EEC (OJ L-42 15/02/1975) ve 80/232/EEC (OJ L-51 25/02/1980); paket boyutlarına dair özel kurallar (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31980LD232:EN:HTMLJ>), •Yönetmelik (EC) 1935/2004 (OJ L-338 13/11/2004); gıda maddeleriyle temas eden malzemelere dair özel kurallar, •Direktif 2000/29/EC (OJ L-169 10/07/2000); ağaç ve diğer bitkilerden yapılan paketlere uygulanacak bitki sağlığı kuralları. AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir (EU Labels: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/eu-labels_en). AB, üye ülkelerde henüz zorunlu tutmamakla birlikte, Çevre Etiketleri (Eco-label) düzenlemesi geliştirmiştir. Çevre Etiketleri ile ilgili bilgi (<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>) linkinden edinilebilir

AB kanunları, gıda, ayakkabı, tekstil ve kozmetik ürünleri ile tıbbi cihazlar gibi belirli sektörlerin etiketlerinde uygulanması gereken standartları belirlemektedir.

AB henüz zorunlu tutmamakla birlikte, Çevre Etiketleri (Eco-label) Fransa'da tercih edilmektedir. Çevre Etiketleri ile ilgili bilgi(<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>) bağlantısından edinilebilir.

Tüketicileri en yüksek seviyede korumak amacıyla Fransa'da sadece AB etiketleme şartlarını yerine getiren ürünler satılabilmektedir. Etiketleme şartları, tüketici sağlığını, güvenliğini ve çıkarlarını ne yüksek seviyede korumayı amaçlamaktadır. Etiketlerde içerik, bileşim, güvenli kullanım hakkında bilgi, özel önlemler ve ayrıca diğer belli detaylar hakkında bilgilerin yer alması gerekmektedir.

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirilmelidir.

Paketleme/Ambalaj: Tüketicilere yönelik sağlık risklerinin önlenmesi ve çevrenin korunması için özellikle de atık arıtımı açısından Avrupa mevzuatına uymalıdır. Ahşap veya sebze içerikli ambalajlar bitki sağlığı denetimine tabi tutulmalıdır.

Daha fazla bilgi için şuraya başvurun:
<https://ec.europa.eu/environment/waste/packaging/legis.htm>

- Fransa pazarında satılan ürünler için, Rekabet ve Dolandırıcılık Genel Müdürlüğü tarafından tanımlanan resmi kalite işaretleri; <https://www.economie.gouv.fr/dgccrf/Publications/Vie-pratique/Fiches-pratiques/Signe-de-qualite>

- Rekabet ve Dolandırıcılık Genel Müdürlüğü tarafından tanımlanan gıda maddeleri için etiketleme kuralları.
https://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/dgccrf/documentation/fiches_pratiques/fiches/etiquetage-denrees-alimentaires.pdf

Tüketiciyi en iyi şekilde bilgilendirilmesi için satışa sunulan gıda maddelerinin etiketlerindeki ifadeler ve görünüşü net belirgin olmalıdır.

- Kullanılan dillerden biri mutlaka Fransızca olmalı. Önceden paketlenmiş ürünlerin etiketlerinde bulunması zorunlu bilgiler: Ürünü tam olarak tanımlayan ismi (Örneğin: Ahududu Reçeli - Bol Ahududulu)
- İçindekiler: kullanılan malzemeler listesi(sıralamada azalan ağırlığa göre yapılmalı) , (dâhil katkı maddeleri ve tatlandırıcılar da dâhil olmalı). Malzemeler arasında alerjenler var ise vurgulanmalıdır;
- Etiketlemede belirtiliyor veya ürünün satış değerini etkiliyor ise örneğin belirli bileşenlerin miktarı belirtilmeli (örneğin Çilekli Kek, Peynirli Pizza), ayrıca ürünün net hacmi (sıvı ve katı ürünlerde) Ürün bir sıvı içinde bulunuyorsa ürünün sıvı boşaltıldıktan sonra kalan net ağırlığı)

Etiketlemede istenen koşullar tüketici sağlığını, güvenliğini ve çıkarlarını ne yüksek seviyede korumayı amaçlamaktadır. Etiketlerde içerik, bileşim, güvenli kullanım hakkında bilgi, özel önlemler ve ayrıca diğer belli detaylar hakkında bilgilerin yer

AB henüz zorunlu tutmamakla birlikte, Çevre Etiketi (Eco-label) Fransa'da tercih edilmektedir. Çevre Etiketi ile ilgili bilgi(<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>)linkinden edinilebilir.

Avrupa Birliğinde ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin mevzuta ulaşmak için: <https://ec.europa.eu/environment/waste/packaging/legis.htm>

Kaynak:

https://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/dgccrf/documentation/fiches_pratiques/fiches/etiquetage-denrees-alimentaires.pdf

<https://santandertrade.com/en/portal/international-shipments/france/packaging-and-standards>

<https://www.economie.gouv.fr/dgccrf/Publications/Vie-pratique/Fiches-pratiques/Signe-de-qualite>

Teknik Engeller

Fransa tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında bilgiye www.teknikenqel.gov.tr sitesinden erişilebilmektedir.

Ticarete Teknik Engeller web sitesi, kullanıcıların teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu siteden ülkeler itibariyle ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ülkelerin mevzuat ve uygulamaları hakkında Bakanlığımızdan bilgi talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Söz konusu siteye ücretsiz olarak üye olunabilmektedir. Sitenin üyelerine ilgilendikleri ülke ve ürün gruplarına ilişkin düzenlemeler günlük olarak e-posta ile gönderilmektedir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Fikri, Sınai, Ticari Mülkiyet Hakları ile ilgili Fransız mevzuatı, diğer AB üye devletlerinin kanunları ile tutarlıdır. Fransa, bu alanda konuyla ilgili uluslararası anlaşmaları imzalamış olup, bu sayede Fransa'da yaşayan ve Fransız vatandaşı olmayanların Fikri, Sınai Mülkiyet Haklarının korunması sağlanabilmektedir. Ayrıca Fransız vatandaşları da bu korumayı dünyanın herhangi bir ülkesinde elde edebilmektedir.

Fransa'da konu ile ilgili kuruluşlar

[The National Institute of Industrial Property \(INPI\)](#) patent, ticari markalar model ve sanayi tasarım için. [The Society of Authors, Composers and Publishers of Music \(SACEM\)](#), [The National Union of Authors and Composers of music \(SNAC\)](#), [The Society of Stage Authors and Composers \(SACD\)](#), [The Society of Men of Letters \(SGDL\)](#), [The Civil Society of Multimedia Authors \(SCAM\)](#), [High Authority for the Distribution of Works and Protection of Rights on the Internet \(HADOPI\)](#).

Ticari markaları, tasarımları ve modelleri kontrol etmek için: İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisi Uluslararası Üyelik WIPO Üyesi (Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü)

Fransa tarafından konuyla ilgili imzalanan en önemli anlaşmalar aşağıda yer almaktadır:

- Agreement on Trade-related aspects of intellectual property rights (TRIPS) – World Trade Organisation (WTO)
- Paris Convention - World Intellectual Property Organization (WIPO) (Fikri Mülkiyetin Korunmasına ilişkin)
- Patent Cooperation Treaty (PCT) – WIPO- Ticari markaları, tasarımları ve modelleri kontrol etmek için: İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisi Uluslararası WIPO Üyesi (Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü)
-
- European Patent Convention - European Patent Organization Ticari markaları, tasarımları ve modelleri kontrol etmek için:
- Madrid Agreement – WIPO
- Madrid Protocol - WIPO
- Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works – WIPO

Avrupa birliğinde geçerli Fikri sınai ve ticari mülkiyet hakları için:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/fr/sheet/36/propriete-intellectuelle-industrielle-et-commerciale> adresinden detaylı bilgiye ulaşılabilmektedir.

Dağıtım Kanalları

Fransa'da tüketicilerin önemli bölümü büyük perakendecilerden ve büyük şirketlerden alışveriş yapmaktadır. Şehirlerde ortalama satın alma düşerken bu sayı dükkân, butik tarzı yerlerden yapılan daha fazla alışveriş ile dengelenmiştir. Bir diğer önemli konu ise; büyük perakendecilere ve büyük şirketlere olan tüketici güveni, küçük dükkânlara ve zanaatkârlara verilen güvenden iki kat daha düşük olmasıdır (% 40'a karşı % 80).

Çevrimiçi satışlar, e-ticaret ve m-ticaret (akıllı telefon üzerinden yapılan alışveriş) Fransızların ilgisini giderek daha fazla çekmektedir. Bu uygulama; aynı zamanda büyük şehirlerde eve/ arabaya teslim hizmetinin gelişmesi ile başta gıda olmak üzere tüketim mallarının satışında önemli bir rol oynamaktadır. İthal ürünler süpermarketlerde ve diğer dağıtım kanallarında yaygın olarak satılmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Fransa nüfusunun tüketim alışkanlıkları incelendiğinde, tüketicilerin birbirinden çok farklı nitelikte tüketim alışkanlıkları olduğu ve yüksek miktarlarda harcama yaptıkları görülmektedir (Tüketicilerin çoğunun temel ihtiyaçlarını karşılanma dışında büyük miktarda mal ve hizmet tükettiği çok yüksek ortalama tüketim seviyesi olarak tanımlanır). Fransızların çoğu tüketimin zevkle eşanlımlı olduğuna inanmaktadır ve bu nedenle de turizm, dışarda yeme-içme, spor, kültür ve eğlence gibi hizmetler ve bu kapsamdaki ürünler çoğu Fransız tüketici için oldukça önemlidir.

Şehirlerde, yabancı restoran zincirleri ve diğer yabancı ürün ve hizmetler ülke çapında bulunmaktadır. Bununla birlikte, "Made in France –Fransız Malı" etiketine sahip ürünler, yerel ekonomiye destek olduklarına inanan ve yerli ürünleri kalitenin garantisi olarak gören Fransız tüketicilerin % 79'u için önem kazanmaktadır. Yapılan bir araştırmaya göre tüketicilerin markaya olan sadakati, ürünlerin türüne bağlı olarak değişmektedir. Bu kapsamda kozmetik, giyim, TV / yüksek teknoloji için tüketicilerin yarısı markaya sadık kalırken, ev aletleri ve ev mobilyalarında çoğu tüketicinin markaya sadakat göstermediği verisi elde edilmiştir.

Fransız tüketicilerin çoğu büyük verilerin ve kişisel verilerin korunması konusunda endişe duymaktadır. Sosyal medya, kullanıcıların ve sosyal medyada 'etkileyici kişilerin' (influencer) reklamları, görüşleri ve yorumları, özellikle yemek pişirme, güzellik ürünleri ve moda ile ilgili konularda tüketicilerin karar verme sürecini etkileyebilmektedir. Her üç internet kullanıcısından biri, bir etkileyiciyi kişiyi takip ediyor ve bu takipçilerin % 75'i bir etkileyici kişinin tavsiyesini takiben alışveriş yapmaktadır. Diğer taraftan, Fransız tüketiciler; ürün tercihlerinde kalite, izlenebilirlik, ürünün içeriği, özgünlük, şeffaflık, çevreye saygı vb. gibi özellikleri de dikkate almaya başlayarak tüketici olarak daha sorumlu bir tavır almaya başlamıştır. 2019'da yapılan bir araştırmada Fransızların % 67'sinin "sorumlu tüketim" konusunda hassasiyet gösterdikleri ve bazı alışkanlıklarını değiştirdiklerini iddia edilmektedir. Tüketicilerin % 13'ü tüketimlerinin çevreye/ doğaya/topluma olan olumsuz etkisini azaltmak için mümkün olan her şeyi yaptıklarını söylemişlerdir. Bu, "sürdürülebilir" ürünlere kapsamında organik, yerel, doğal, paraben veya koruyucu içermeyen ürünler sürdürülebilir ürün kapsamında yer almaktadır.

Gıda sektöründe son yıllarda fiyatların düşmesine rağmen, satın alınan ürün miktarı azalırken, daha kaliteli ürünler satın alınmaya başlanmıştır (organik, etiketli, vegan, yerel, taze, mevsimlik vb.).

Ulaşım ile ilgili olarak, otomobil en çok kullanılan ulaşım aracı olmaya devam etse bile, kentsel alanlarda ve otobüsle seyahatte alternatif ulaşım yöntemleri (bisiklet, scooter vb.) tercih edilebilmektedir. Ayrıca özellikle gençler arasında son yıllarda yaygınlaşan ulaşım yöntemleri de tercih edilmektedir.

Kaynak:

<https://www.nordeatrade.com/en/explore-new-market/france/marketing> ---- -
https://presse.ademe.fr/wp-content/uploads/2019/09/Etude2019_CPVF_FR.pdf

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Ülkede büyük mağazalar, alışveriş merkezleri ve hipermarketler tarafından, alışveriş kartları, indirimler ve müşteriye özel promosyonlar yoluyla, "müşteri sadakati" ve bağımlılık yaratma çalışmaları yapılmaktadır. Diğer taraftan, doğrudan pazarlama, posta yoluyla satış, telefonla pazarlama ve elektronik ticaret gibi yeni satış teknikleri giderek yaygınlaşmaktadır.

Kamu İhaleleri

Fransız Kamu İhalesi Kararname (Public Procurement Ordinance) ve bu kapsamdaki yönetmelikler kamu ihalelerini yönelik kurallarını genel hatları ile kapsamaktadır. Fransız Kamu İhale Kanununun ana hatları 23 Haziran 2015 tarih ve 2015-899 sayılı kanununda (Ordinance) yer almaktadır. 25 Mart 2016 tarihli ve 2006-360 sayılı Uygulamaya Esasları konusundaki Yönetmelikte (Implementation Decree) ise Kanunda yer alan kurallar detaylı ve kapsamlı bir şekilde açıklanmaktadır. Söz konusu metinler Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin 26 Şubat 2014 tarihli 2014/24/EU direktifinden alıntı yapılarak hazırlanmıştır.

Ancak 1 Nisan 2020 tarihinden itibaren Fransız Kamu İhale Kararnamesi, Public Procurement Code (Kamu İhale Kanunu) adıyla yeniden düzenlenmiştir. Bu yeni hali ile kanun, ihale kontratları ile özel - kamu sektörü arasında yapılan kontratları için de uygulanabilir hale getirilmiştir.

Fransız KİK 'i temel prensiplerini: şeffaflık, eşit ve adil muamele, kamu ihalelerinin kamuoyuna duyurularının yapılması oluşturmaktadır. Böylelikle kamudaki alıcılar ihalenin detaylarını açıkça paylaşmaları ve teklif veren tarafların konu hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmaları, ihaleye girecek tüm taraflara aynı ölçüde eşit olarak bilgilendirilmesi ve potansiyel rakiplerin bilgilendirilerek rekabet ortamı hazırlanması amaçlanmaktadır.

Fransa'daki kamu alımları alanındaki ana düzenleme ve Avrupa Birliği kamu ihaleleri konusundaki mevzuat yerli veya yabancı tedarikçilere karşı ayrımcılık yapılması yasaklamaktadır.

AB üyesi olmayan ülkelerden firmaların ihaleye katılmaları durumunda AB ihale mevzuatına göre, AB üyesi olmayan ülke vatandaşlarının ihaleye katılabilmeleri için, ihale konusunu işin yapılacağı yerde bir şube veya temsilciğinin bulunması istenmektedir.

“Supplement to the Official Journal of the European Union” isimli ‘AB Resmi Gazetesi Eki’nde “Tenders Electronic Daily” (Günlük Elektronik İhale) adı altında bir ihale günlüğü yayınlamaktadır. (<http://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>)

3.ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım

Fransa tarımda, dünyanın altıncıdır ve Avrupa Birliği'nin en büyük tarımsal üretimine sahiptir. Fransa aynı zamanda ABD'den sonra dünyanın en büyük ikinci tarım ürünleri ihracatçısıdır. Ülkenin kuzey bölgesinde büyük buğday çiftlikleri, güney kısmında ise üzüm bağları ve meyve sebze bahçeleri bulunmaktadır. Fransa ayrıca en büyük şeker pancarı üreticisi ve dünyanın en büyük ikinci peynir ve şarap üreticisidir. Batı Fransa, süt ürünleri, kümes hayvanları, elma ve domuz etinin ana üretim bölgesidir. Tarımsal ürünlerin büyük çoğunluğu, Fransa'dan tüm tarımsal ihracatın % 49'unu alan Avrupa Birliği üye ülkelerine gönderilmektedir. Fransa'daki tarım endüstrisi AB'den, 11 milyar dolardan fazla sübvansiyon şeklinde destek almaktadır. Son yıllarda, uluslararası anlaşmalar sonucunda, sektörde çok sayıda reform gerçekleştirmiştir.

Sanayi

Üretim, Fransa'nın en büyük endüstrileri arasında yer almaktadır ve ülkenin GSYİH'sındaki milyarlarca dolar bu alandan gelmektedir. Ülke, dünyanın dördüncü büyük otomobil üreticisi olarak tanınmakta ve dünyanın en büyük iki otomobil üreticisi olan Peugeot ve Renault 'ya ev sahipliği yapmaktadır. Fransa aynı zamanda dünyanın önde gelen uçak üreticisi Airbus'un hâkim olduğu bir havacılık sektörüne sahiptir.

Hizmetler

Ülke ekonomisindeki önemli bir ekonomik ayaktır. Fransa, dünyanın teknolojik olarak en gelişmiş ülkeleri arasında yer almakta ve ülke teknolojik ar-ge ve yenilik için ideal bir ortama sahiptir. Bu ortam, Fransız teknoloji şirketlerinden bazılarının büyümesine ve dünyada sayılı şirketler arasına girmesini sağlamıştır.

Örneğin, Fransa merkezli bir şirket olan Publicis, dünyanın üçüncü büyük reklam şirketidir. Büyük bir teknoloji parkı olan Sophia Antipolis, Fransa'nın en büyük teknolojik merkezidir. Valbonne'da bulunan teknoloji parkı, Amadeus, Avanade, 3Roam, Air France, Cisco, Accenture, Broadcom, Intel, Huawei, IBM, Lionbridge ve Orange gibi birçok büyük teknoloji şirketinin ofislerine ev sahipliği yapmaktadır. Sophia Antipolis ayrıca, ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü), Skema İşletme Okulu ve ERCIM (Avrupa Bilişim ve Matematik Araştırma Konsorsiyumu) gibi çok sayıda uluslararası kuruma ev sahipliği yapmaktadır. Teknolojik park 1984 yılında kurulmuş ve adını kurucusu Sophia Glikman-Toumarkine'den almıştır.

Ulaştırma

Fransa'da ulaştırma çok büyük bir sektördür ve bazı önemli oyuncularını küresel olarak önemli şirketlerdir. Fransa, dünyanın şehirlerini birbirine bağlayan en yoğun karayolu ve demiryolları ağlarına sahip ülkelerden biridir. Fransa'daki demiryolu ağı, çoğu SSCB'nin (Fransız Ulusal Demiryolu Şirketi) işlettiği 18.580 mil uzunluğundadır. Bununla birlikte, Fransa'nın demiryolu taşımacılığındaki en büyük şirketi, Saint-Ouen merkezli Alstom'dur. 37 milyar doların üzerinde aktife sahip olan şirket, dünyanın dört bir yanında faaliyet göstermektedir.

Fransa'da Paris, Marsilya ve Lyon şehirleri geniş metro sistemlerine sahipken, Rennes, Lille ve Toulouse gibi şehirler hafif metro sistemlerine sahiptir.

Fransa, ülke genelinde toplam 478 havalimanı ile Avrupa'da en yüksek havalimanı yoğunluğundan birine sahiptir. Ülkedeki en işlek havaalanı, her yıl yaklaşık 60 milyon yolcunun kullandığı Paris'teki Charles de Gaulle Havaalanı olup, dünyanın en işlek beşinci havalimanıdır. Air France Fransa'nın ulusal taşıyıcısıdır ve dünyanın altı kıtasında 150 noktaya uçmaktadır.

Turizm

Fransa, her yıl yaklaşık 85,7 milyon turist alan dünyanın en popüler destinasyonlarından biridir. Bu büyük turist trafiği, Fransa'yı turist harcamaları açısından dünyanın beşincisi yapmaktadır. Turizm endüstrisi, ülkenin GSYİH'sinin 70 milyar dolardan fazlasını oluşturan (%9.7) önemli bir ekonomik ayaktır. Bu toplamın yüzde 70'i yerli turistlerden, yüzde 30'u ise uluslararası turistlerden gelmektedir. Almanya'dan gelen ziyaretçiler 2014 yılında 86,4 milyon gece kaldığı için Almanya, uluslararası turistler için ana turizm kaynağı ülke. Paris'teki Eyfel Kulesi, dünyanın en çok ziyaret edilen ücretli anıttır ve Fransa genelindeki 37 UNESCO Dünya Mirası listesinde yer almaktadır.

Enerji

Fransa'nın en büyük endüstrilerinden biri enerji sektörüdür. Fransa'da enerji üretimi, öncelikle ülkenin elektriğinin % 78'ini oluşturan nükleer enerjiye dayanmaktadır. Nükleer enerjiye artan güven, Fransa'nın gelişmiş dünyadaki en az karbondioksit emisyon seviyelerinden birine sahip olmasını sağlamaktadır. Fransız Ulusal Meclisi'nin Temmuz 2015'te, ülkenin elektriğinin % 40'ının 2030 yılına kadar yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilmesi için bir yasa çıkarmıştır. Bu sebeple, Fransa'nın enerji endüstrisinin geleceği yenilenebilir enerjide yatmaktadır. Ancak günümüzde Fransa'nın elektriğinin sadece % 19,5'inin kaynaklardan geldiği bilinmektedir.

3. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Avrupa'da önemli bir ekonomi olan Fransa'ya ülkemizin gerçekleştiren daha fazla ihracat potansiyeli olduğu düşünülmektedir. İhracatçılarımızın, kuralları çok katı ancak öngörülebilir olan, söz konusu pazara girmek için sabırla ve Ticaret Müşavirliklerinin ve Ataşeliklerinin yardımlarıyla çabalamaları gerektiği, pazara girdikten sonra da çok uzun süreli müşteriler edinebilecekleri değerlendirilmektedir.

Aralarında gerçek kişi ve sermaye hareketlerinde sınır yer almaması sebebiyle, AB ülke mal ve hizmet üreticileri Fransa pazarında çok büyük paya sahiptir. Pazarda ayrıca geleneksel olarak belli tedarikçilerle çalışan Fransız firmalarının yeni tedarikçilere çok temkinli yaklaşımları gözlemlenmektedir. Nihai tüketicinin kullanım alışkanlıklarına bağlılığı ve kamu tarafından da özendirilen "Made in France" tercihleri zaten yerleşik ve doygunluk oranı yüksek bu pazara girişte ciddi emek gerektirmektedir.

Bu kapsamda, Fransa pazarındaki alışkanlıkları kırabilmek ve ülkemizin AB ülkeleriyle yarışabilmesi için büyük kampanyalarla, sponsorluklarla, ticaret heyetleriyle ve fuarlarla Türk ürün ve hizmetlerinin kalitesinin Fransa pazarına anlatılması gerektiği düşünülmektedir.

Ayrıca ihracatçılarımızın gerekli başvuruları yaparken bürokrasinin doğuracağı zaman kayıplarını göz önünde bulundurarak faaliyet takvimi oluşturmalarında yarar bulunmaktadır.

Diğer taraftan, zorunlu değil gönüllü bir standart olmakla beraber "Norme Française", Fransa'da kişi ve kurumlar tarafından tercih sebebi olabilmektedir. İlgili sektörlerde Fransa pazarını hedef alan firmalarımızın ürünlerine CE belgesi almakla yetinmeyip, özellikle yapı malzemeleri ve genel anlamda insan sağlığını doğrudan ilgilendiren gıda dışındaki sektörlerde, "Norme Française" in mevcut olması halinde, söz konusu standartların sağlanması firmalarımızın pazara giriş olanaklarını arttıracaktır.

Fransa pazarına girmek isteyen ihracatçılarımızın Fransa'daki dil sorununu da göz önünde bulundurmaları faydalı olacaktır. Paris dışına çıktığında bu sorun oldukça problem yaratmaktadır. Bu sebeple, Müşavirlik ve Ataşeliklerimizden edinilen ithalatçı firma listelerindeki firmalara (özellikle de KOBİ'lere) gönderilen ürün ve firma tanıtıcı e-posta, broşür ve tekliflerin mümkün mertebe iyi bir Fransızca ile hazırlanmasında, ayrıca ihracatçı ve yatırımcılarımızın fuarlar da dâhil olmak üzere herhangi bir iş sebebiyle Fransa'ya geldiklerinde yanlarında tercüman bulundurmalarında yarar görülmektedir.

Bir diğer husus, heyet ziyareti ve diğer tanıtım etkinliklerinin hazırlık safhası ve zamanlamasıdır. Fransız iş kültürü çerçevesinde, çalışma programları bir-iki yıl öncesinden planlanmaktadır. Firmalarımızdan aldığımız bilgiler çerçevesinde, örneğin moda editörlerinin programları danışmanları tarafından ve uzun döneme yaygın şekilde yapılmaktadır. Dolayısıyla, ülkemiz ürün ve tasarımlarının tanıtımına yönelik düzenlenecek etkinlikler için, Türkiye'de veya yurt dışında olsun, yeterli hazırlık aşaması öngörülmesi önem taşımaktadır, aksi takdirde sonuçları istikşafi mahiyette kalabilecektir.

Geleneksel bir pazara giriş yöntemi olan önemli fuarlara katılım sağlanmasının, Fransa gibi yüz yüze ilişkilerin hala baskın olduğu bir ülkede önümüzdeki dönem de önemini koruyacağı değerlendirilmektedir. Firmalarımızın gerekli tanıtım faaliyetlerini yaparak söz konusu fuar ve kongre gibi organizasyonlara etkin katılımı ve katılım öncesi Müşavirliğin/ Ataşeliğin de yönlendirmesiyle sektör bazlı dergi ve gazetelere reklam verilmelerinin katılımın faydasını artıracığı düşünülmektedir.

Ülkemiz ürünlerinin otomotiv, makina ve teçhizat, hazır giyim ve diğer tekstil ürünlerinde iyi bir pazara giriş potansiyeli ve ivmesi bulunmaktadır. Türk kültürüne yakın alıcıların Türk ürün ve işadamlarına güvenlerinin her geçen gün arttığı gözlemlenmektedir. Fuarlarda firmalarımıza yoğun ilgi yönelmektedir. Piyasadaki Çin, İtalya, Almanya, İngiltere ve İspanya gibi temel oyuncular özeline bakıldığında, ülkemiz "kalite, fiyat ve termin" parametreleri bir arada düşünüldüğünde birçok avantaja sahiptir. Bu koşullar altında, hâlihazırda, uluslararası ve Fransız markalara üretim yaparak pazardaki varlıklarını sürdüren ihracatçılarımızın kendi markalarıyla Fransız pazarında yer edinebilecekleri düşünülmektedir.

Diğer bir husus da, son dönemde Fransa pazarında organik sertifikalı ürünlerin tüketiciler tarafından çok talep edilir olduğunun gözlemlenmesidir. Bu çerçevede gerekli belgelendirmeyi edinen firmalarımızın bu talep artışını değerlendirerek Fransa pazarına ihracatlarını arttırabilecekleri düşünülmektedir.

Ayrıca, Fransız piyasasına yüksek kalitede, ileri teknolojide, çevre dostu, doğal hammaddeli, etik üretim süreçli ve tasarımı ön plana çıkaran ürünlerle girmekte ısrarcı olmamız şarttır.

Para Kullanımı

Fransız Merkez Bankası verileri bazında en yaygın ödeme yöntemi yaklaşık %55 oranında kredi kartı olup, diğer tercih edilen ödeme çeşitleri sırasıyla virman, prelevman ve çeşitli elektronik para yöntemleridir.

1 Ocak 1999 tarihinde AB'nin ekonomik Birliğin yanı sıra Para birliği kurma hedefi resmi olarak kabul edilmiştir. Eurozone olarak para birliğini kabul eden üye ülkelerde resmi para birimi avro olarak kabul edilmekle beraber ülkelerin milli paraları –Fransa'da Fransız Frangı - da 1 Mart 2002 tarihine kadar tedavülde kalmıştır. AB içinde Para Birliği Bölgesine (Eurozone) mensup aralarında Fransa'nın da dâhil olduğu 19 AB üyesi bulunmaktadır. Ab üyesi diğer ülkeler kendi milli para birimlerini kullanmaktadırlar.

Fransa'da geçerli ödeme yöntemleri ve limit ve kurallarına ilişkin bilgiye <https://www.europe-consommateurs.eu/en/consumer-topics/buying-goods-services/shopping-in-france/practical-information/payment-methods-in-france/> adresinden ulaşılması mümkündür. Ülkede temassız ödeme henüz deneme aşamasındadır.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Ülkeye girişte, Avrupa Topluluğu vatandaşları için pasaport ya da nüfus cüzdanı yeterlidir. Diğer ülke vatandaşlarından istenilen belgeler, yasal geçerlilik taşıyan bir pasaport ve Fransa Büyükelçiliği veya konsolosluklarından alınmış geçici giriş veya oturma vizeleridir.

Vize uygulamasının olmadığı ülke vatandaşları için 90 günü aşmamak ve çalışmamak kaydıyla geçici giriş hakkı mevcuttur.

Pasaport ve vize gereğine ilişkin bilgiler T.C. Dışişleri bakanlığımızın Konsolosluk sayfasında yer almaktadır. <https://www.konsolosluk.gov.tr/VisaInfo/Index>

İş erbabını ilgilendiren vize ve oturma izinleri aşağıda 5no'lu “Şirket Kuruluşu ve İş Yapma ile İlgili Bilgiler” Bölümünde yer almaktadır.

(Pasaport ve vize gereğine ilişkin bilgiler T.C. Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk ve Ankara Fransız Büyükelçiliği sayfasında yer almaktadır.

(<https://www.konsolosluk.gov.tr/VisaInfo/Index>), (<https://tr.ambafrance.org/Vize-basvurulari-3781>

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Ülkede resmi tatil günleri yayınlanmaktadır: 01 Ocak 2021-Yeni Yıl, 5 Nisan 2021-Paskalya Tatili, 1 Mayıs 2021-İşçi Bayramı, 08 Mayıs-II. Dünya Savaşı Zafer Günü, 13 Mayıs 2021 - “Ascension” Tatili, 24 Mayıs 2021 “Pentecote”, 14 Temmuz 2021- Fransız Milli Bayramı, 15 Ağustos 2020 “Assomption (Meryem Ana'nın Göğe Yükselmesi) ” Tatili, 01 Kasım 2020" Toussaint" Bayramı, 11 Kasım 2020 -1.Dünya Savaşı Ateşkes Yıl Dönümü Tatili, 25Aralık 2020-Noel Tatili. (<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F24496>)

Bankalar; Pazartesi-Cuma 9.00 – 17.00 arası açıktır. Resmi kuruluşlar ise hafta içi saat 09.00-17.00 arasında çalışmaktadır.

Öte yandan büyük mağazalarda, süpermarketlerde ve hipermarketlerde öğle tatili uygulaması yoktur ve hafta sonu dâhil olmak üzere gece saat 22.00'ye kadar hizmet verilmektedir.

Yerel Saat

Fransa Orta Avrupa Zaman Dilimindedir (Central European Time); UTC+1. Türkiye'ye göre 2 saat geridedir. Yaz saati 29 Mart 2020 itibariyle Orta Avrupa Yaz Saati Dilimi Central European Summer Time); UTC+2 kapsamında olacaktır.

29 Mart 2020'de saatler bir saat ileri alınırken 25 Ekim 2020'de bir saat geri alınmaktadır. Bu nedenle 25 Ekim'den sonra Türkiye ile Fransa arasındaki saat farkı 2 saate çıkmaktadır.

Konaklama

Tüm ülkede yaygın bir otel ağı bulunmaktadır. olup, oteller diğer AB ülkelerindekilerle aynı kalitededir. Büyük şehirlerde, otellerde ve havaalanlarında araç kiralama hizmetleri sağlanmaktadır.

Ülkede yemek kalitesinin oldukça yüksek olmasının yanı sıra, süpermarketlerde her türlü yerli ve ithal gıda maddesi temin edilebilmektedir.

Ülkeye seyahat öncesinde turizm konusunda bilgilerin yer aldığı Fransız resmi internet siteleri <https://www.france.fr/en/places-to-go> ; <http://ee.france.fr/> :
<https://www.diplomatie.gouv.fr/en/coming-to-france/> üzerinden bilgi edinilebilir.

4. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Fransa’da şirket kurma işlemleri son yıllarda oldukça basitleştirilmiş olup; gerekli tüm prosedürler elektronik ortamda halledilebilmektedir.

İşletmenin hukuki statüsünden (irtibat bürosu, şube, limitet yahut anonim şirket) bağımsız olarak tüm kuruluş ve fesih işlemleri Şirket Kurulum Merkezleri-Centre de Formalité des Entreprises (CFE) vasıtasıyla gerçekleştirilebilir. İşlemler firma sahibi tarafından doğrudan ya da vekâlet verilmiş bir avukat, ortak yahut çalışan tarafından yapılabilir.

Şirketin ya da temsilciliğin ticaret siciline kaydolma süresi 5 ila 6 iş günü sürmekte, işlem bedeli 50 Avro civarında olmaktadır. Şirket kuruluşunun Ticaret Gazetesi-Journal Officiel’ de yayınlanma ücreti de 230 Avro ’dur.

Şirket Türleri

Fransa’da sürdürülecek faaliyet türüne göre kuruluş modellerinden biri seçilebilir:

Şirket Türü	Hissedar Sayısı	Asgari Sermaye	Yükümlülükler
Anonim Şirket (S.A.)	Asgari 1	60.000 Avro	Katıldığı sermaye payı ile sınırlı
Avrupa Şirketi (S.E.)	Asgari 1	120.000 Avro	Kayıtlı sermaye ile sınırlı
Limited Şirketi (S.L.)	Asgari 1	3.000 Avro	Katıldığı sermaye payı ile sınırlı
Yeni Limited Şirketi (S.L.N.E.)	Asgari 1 Azami 5 (sadece gerçek kişiler)	3.000-120.000 Avro arasında	Katıldığı sermaye payı ile sınırlı

İrtibat Bürosu Kuruluşu

Fransa’da İrtibat Büroları için Ticaret Sicil kayıt zorunluluğu bulunmamakla beraber; kuruluşu müteakip ana Şirketin ticaret sicili, ana sözleşmesi, irtibat bürosunun kuruluşuna ilişkin karar ve temsilcinin kimliğini tevsik edici belgelerle birlikte bulunulan yerin Ticaret Odası’nda bulunan CFE’ne bildirim yapılır ve vergi numarası (SIRET) ve SIREN alınır. Banka hesabı SİRET numarasıyla açılır.

İrtibat Bürosu açılışı işlemleri, atanacak yerel temsilci tarafından gerçekleştirilir. Yerel temsilci Fransa’da ikamet izni sahibi bir kişi olmalıdır. Ticaret Siciline kayıtlı olmayan büroların çalıştıracakları elemanların sosyal güvenlik primleriyle ilgili işlemler URSAF’ın Bas-Rhin şubesi üzerinden yapılır. Ticari faaliyette bulunmayacağı için kurumlar vergisi ve KDV mükellefi olmayan ancak belediye vergilerine tabi olan Büro son olarak “şirketler vergi dairesi” ne kayıt ettirilir.

Şube Kuruluşu

Şube açılışı; bulunulan yerin Ticaret Siciline kayıt zorunluluğu gerektirmekte olup; aşağıdaki listede bulunan evraklar onaylı ve Fransızcaya tercüme edilmiş olarak iki suret hazırlanarak Ticaret Mahkemesine başvuru yapılır:

- Ana şirketin ticaret sicili belgesi ve ana sözleşmesi,
- Yerel mevzuata uygun olarak hazırlanmış şube ana sözleşmesi,
- Şube kuruluşuna ilişkin başvuru formu,
- Fransa'daki şube tarafından yürütülecek faaliyetlere ilişkin (varsa) kalifikasyon ve onaylar
- Faaliyetin yürütüleceği mekâna ilişkin mülkiyet ya da kullanım hakkı belgeleri
- Fransa'daki şube temsilcisinin yetki belgesi

Şube ana şirketle aynı ismi taşımakla mükelleftir. Ana şirket Fransa'da birden fazla şube de açabilir.

Şube temsilcisinin Fransa'da daimi ikamet izni sahibi olmaması halinde mezkûr şahıs, ikamet belgesi almak ve "hüküm giymemiş olduğuna ilişkin bildirimde bulunmak yükümlülüğünü taşımaktadır.

Fransa'da kurulan ülkemiz menşeli şirketler, Fransa'daki kazançları üzerinden vergilendirilir. Fransa'da geçerli mevzuata göre ana şirket yıllık mali raporlarında şubeye ilişkin hesapları da göstermelidir. Bağlı buldukları şirketten bağımsız şahsiyetleri bulunmasa da Fransa'da açılan şubeler kendi belge ve defterlerini tutmakla mükelleftir.

Fransa'daki şubenin yöneticisi ana şirkete karşı sorumludur. Genelde "expat " statüsündeki bu kişi ana şirketin bulunduğu ülkenin çalışma mevzuatına tabidir. Şubenin çalışanları ise Fransa İş Hukuku çerçevesinde istihdam edilirler

Şirket Kurma Prosedürleri

Şirket kuruluşu bulunulan yerin Ticaret Siciline kayıt zorunluluğu gerektirmekte olup; aşağıdaki listede bulunan evraklar onaylı ve Fransızcaya tercüme edilmiş olarak iki suret hazırlanarak Ticaret Mahkemesine başvuru yapılır:

- Şirketin ortakları ve yöneticileri hakkında şahsi bilgiler; (Şirket yönetimindeki değişikliklerin beyanı zorunlu olup Yönetim Kurulu, ortak bilgilerinde ve hisse oranlarında değişiklik, merkez taşınması gibi haller Ticaret Sicile kaydedirilir).
- Noter tasdikli ve Vergi Dairesince onaylanmış şirket ana sözleşmesi
- Şirket kuruluşuna ilişkin başvuru formu,
- (Fransa patent ofisinde Onaylanmış şirket ticari ünvanı başvurusu (Şirket ünvanının kullanılabilirliği Fransız Patent ve Marka Ofisi (INPI, <http://bases-marques.inpi.fr/>) nezdinde yapılacak araştırmayla teyit edilir.)

- Şirket kuruluşunun Resmi Gazetede ilanı

Kuruluşu müteakip “.fr” uzantılı internet adreslerinin ilgili kuruma (AFNIC) kaydettirilmesi; gerekli hallerde hukuki sorumluluk sigortasının yaptırılması, en geç üç ay içinde çalışanlar için emeklilik planının kaydettirilmesi ve ilgili form kullanılarak her bir çalışana ilişkin istihdam formalitelerinin URSSAF nezdinde tamamlanması gerekmektedir.

Şirket Tasfiyesi

Fransız yasalarına göre;

- Ortakların şirketin kapatılmasına ilişkin karar almaları;
- Şirketin ödeyemeyeceği miktarlarda borç alması ve alacaklıların mahkeme nezdinde tasfiye başvurusu yapması
- Şirketin belirli bir süre için kurulması ve bu sürenin sona ermesi
- Ortak sayısının Şirketler Kanununca öngörülen sayının altına düşmesi

Hallerinde şirket tasfiye edilir.

Tasfiye kararı ortaklar tarafından alınmışsa genel ortaklar kurulu toplantısıyla şirket yöneticilerinden ya da profesyonel bir tasfiye memuru belirlenir. Tasfiye kararının mahkemece alınması halinde tasfiye memuru da mahkeme tarafından atanır.

Şirket temsilcisi tasfiye için gerekli ilgili form, en son mali tablo ve dokümanlar, borç ve alacak listesi gibi belgeleri hazırlanmakla mükelleftir

Tasfiye sürecinde şirket unvanında şirketin bu süreçte olduğu beyan edilir. Sürecin sona ermesini müteakip şirket Ticaret Sicilinden silinir

Bankacılık Mevzuatı

Fransa Avrupa Birliği'nin en gelişmiş ülkeleri arasında yer almakta olup, en büyük finans piyasalarından birine sahiptir. Ülkede hâlihazırda faaliyetlerini sürdüren 340 banka bulunmaktadır. Uluslararası değerlendirmelere göre istikrarlı bir kredi kalitesi ve güçlü bankacılık likiditesi ve varlığı bulunmaktadır. Fransız Merkez Bankası (Banque de France) ülkenin para sistemini kontrol etmekte ve düzenlemektedir. Bu kapsamda, para ve kredi politikasını uygulamak, para arzını kontrol etmek, faiz oranlarını belirlemekle yükümlüdür.

Fransa'nın önde gelen bankaları arasında Societe Generale, Credit Agricole, BNP Paribas, HSBC, Credit Mutuel, Caisse d'Epargne, Credit du Nord, Banque Populaire, LCL, La Banque Postale, BPCE, AXA Banque yer almaktadır.

Tüm bankaların üye olduğu Fransız Bankacılık Federasyonu rakamlarına göre, Fransızların %99'unun banka hesabı, bankaların Fransız ekonomisine %2,3 oranında katma değer getirisi, Avro bölgesinin en büyükleri arasında (2018) 5 adet Fransız bankası, dünyanın en güvenilir 50 ticari bankası arasında (2019) 5 adet Fransız bankası bulunmaktadır. Özel sektör istihdamının

%1,9'u bankacılık sektörüne aittir. KOBİ'leri %97'si ihtiyaç duydukları kredinin tamamını veya %75'ten fazlasını elde etmektedir. 2019 yılı itibariyle toplamda gayrimenkul piyasasına verilen kredi 1,1 trilyon Avro, özel girişime 1,1 trilyon Avro, ekonomiye ise 2,5 trilyon Avro civarındadır. Hane halkının en az %47,4'ü krediye ulaşabilmiştir.

<http://fbf.fr/fr/files/BLND2N/Faits%20et%20Chiffres%202020.pdf>

Vizeler

Seyahat Vizesi

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri ise 180 gün içinde 90 günü aşmamak kaydıyla, Fransa'ya yapacakları seyahatlerinde vizeden muaftır.

Türk Yatırımcıların Vize Temini

Çalışma ve oturma izinlerinin verilmesinde Fransa sıkı kurallar uygulayan ülkeler arasında yer almaktadır.

Türk iş erbabına karşı intikal eden sistematik bir vize sorunu bulunmamaktadır. Son zamanlarda Türk vatandaşlarının iş ziyareti veya turistik amaçlı vize talepleri hakkında büyük şikâyetler alınmamaktadır. Vize sorunu yaşayan iş erbabının Fransız Konsolosluğu tarafından temin edilmesi istenen belgelerin yeterli bulunmaması nedeniyle taleplerinin olumlu sonuçlandırılmadığı anlaşılmaktadır.

Çalışma izni konusunda Paris Başkonsolosluğumuz, Çalışma Müşavirliğimiz ve firmalarımızdan alınan bilgiler çerçevesinde; Fransa'dan iş alan firmalarımız ülkemizden niteliksiz işçi getirememektedir. Bunun nedeni Fransa'da özellikle son yıllarda yüksek seyreden işsizlik oranıdır. Bu uygulama ülkemize yönelik değildir. Sadece yapılacak iş için gerekli özel niteliklere sahip vatandaşlarımızın istihdamı mümkündür. Ancak, bunun için uzun bir idari süreç bulunmaktadır. Özetle; Fransa'da çalışma iznine sahip kişilerden karşılanamaması durumunda çalışma izni hakkı doğabilmektedir (örneğin; Türk restoranında aşçı, önemli bir firmada yönetici gibi). Başka bir deyişle münhal işe nitelikleri uyan ve iş başvurusunda bulunan Fransa'da çalışma iznine sahip kişilere öncelik tanınmaktadır. Fransa'da çalışma iznine sahip ve nitelikleri açık pozisyona uyan kişiler içerisinden ihtiyaç karşılanamıyorsa ülkemizden işçi getirme şansı doğabilmektedir. Ayrıca, çalışma izni ile oturma izni birbirine bağlı işlemler olup belli süreleri kapsamaktadır.

(AEA üyesi ülkeler ve İsviçre vatandaşlarının çalışma iznine ihtiyacı bulunmamaktadır. <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F2728>)

Fransa'da 2016 yılında yürürlüğe giren "yetenek pasaportu" (passeport talent) kapsamında Fransa veya vatandaşı olunan ülkenin ekonomisine sürdürülebilir katkıda bulunma potansiyeli olan nitelikli meslek sahiplerine aileleriyle birlikte ilk etapta 4 yıl, daha sonra yenilenebilir nitelikte çalışma ve oturma izni verilebilmektedir. Bu kapsamda, yatırım yapacak ve 30 bin Avro üzerinde proje sunan girişimciler ile bilim adamı, araştırmacı, sanatçı, müzisyen, sporcu, yazar gibi özelliği olan meslek sahiplerine istisnai uygulama yapılmaktadır.

(Fransa'da genellikle oturma izni ile çalışma izni bir arada verilmekte olup, bu duruma istisna uzun süreli turistik vize alanlar ile yalnızca (senede tam zamanlı 6 ay veya tüm sene yarı zamanlı 12 aya tekabül eden) sınırlı bir zaman çalışmaya hakları olan öğrenci oturma izinleridir.)

Yabancıların Serbest Dolaşımı konusunda ise: OECD üyesi ülkelerin vatandaşlarının dolayısıyla Türk vatandaşlarının Tacir Kimliği çıkarmalarına gerek yoktur. Ancak AB, Avrupa Ekonomik Alanı üyesi ülkeler (Norveç, İzlanda, Liechtenstein) veya İsviçre vatandaşlığı olmayanların oturma izni almaları şarttır. Bu oturma izni, vatandaş oldukları ülkedeki Fransız Konsoloslukuna başvurmak kaydıyla, 3 ay süreli vize talebi olabileceği gibi, Fransa'da ikamet eden bir kişiyi vekil tayin etmek yoluyla da olabilir. Vekil aracılığıyla Ticaret Mahkemesi Kâtipliğine veya CFE-Centre de Formalités des Entreprises birimine başvurulması gerekmektedir. Fransa'da ikamet edenlerin şirket kurmak için oturma izni almasına gerek yoktur.

1 yıllık oturma izni için izlenmesi gereken yöntem:

-Ülkelerindeki Fransız Konsoloslukuna ticari aktiviteye izin veren D-tipi vize başvurusu yapılmalıdır.

-Bu vize temin edildikten sonra, Fransa'da ticari aktivitenin gerçekleşeceği Bölge (Departement) Valiliğine oturma izni talebi yapılmalıdır. Burada talep edilen belgeleri teslim ettikten sonra kendilerine ilgili Ticaret Odasına kaydoluncaya kadar Récépissé (Geçici Belge) verilecektir.

Daha detaylı bilgi için Fransa'da iş kurulacak bölgeye en yakın Valilik ile veya aşağıdaki adreslerle temasa geçilmesi uygun olacaktır.

<http://www.diplomatie.gouv.fr/venir/visas/index.html>

Çalışma ve Oturma İzinleri

AB üyesi devletlerin vatandaşları: AB üyesi diğer devletlerden, Avrupa Ekonomik Bölgesinden veya İsviçre'den gelen ve Avrupa Topluluğu rejimine tabi olan vatandaşlar için çalışanlar ya da serbest meslek sahipleri için çalışma izni gerekmemektedir. Bu kişiler, Fransız vatandaşları ile aynı işçilik haklarına sahiptir. Bu gruba giren yabancılar ve onların bazı aile üyeleri Fransa'da 'da ikamet kartı olmadan ikamet edebilmektedir. Gereken tek şey geçerli bir kimlik kartı ya da pasaporttur. Topluluk sisteminde yer alan diğer yabancı vatandaşların ikamet kartı edinmesi gerekir.